

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zygmunt
Nazwisko: Sabatowski
Miejsce urodzenia: Malachin
Data urodzenia: 30-10-1931
Imię ojca: Józef
Imię matki: Wacława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
22.02.1982 Zygmunt Sabatowski został zarejestrowany pod numerem 42633 przez Wydz. V KW MO w Gdańsku do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Sadyba” nr rej. 42303, prowadzonej od 01.02.1982 do 02.11.1982. Sprawa dotyczyła wykonywania nielegalnych wydawnictw. Zygmunt Sabatowski został skazany przez Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Po zakończeniu rozpracowania materiały złożono do archiwum pod sygn. 18199/II.	Materiały o sygn. 18199/II zniszczono. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.	

Akta śledztwa dotyczącego udziału w zawieszonym związku zawodowym NSZZ „Solidarność”, sporządzania nielegalnych pism oraz ukrywania urządzeń poligraficznych stanowiących własność Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” na terenie Gdańska w latach 1981-1982. Śledztwo wszczęto 02.02.1982 postanowieniem Prokuratury Marynarki Wojennej w Gdyni (Pm.Śl.II/35/82) i przekazano do prowadzenia Wydz. Śledczemu KW MO w Gdańsku (23/82). W zeznaniach jednego z podejrzanych pojawiła się osoba Zygmunta (bez nazwiska) zaangażowanego w przemieszczania maszyn i urządzeń drukarskich do posesji na terenie Gdańska. W wyniku działań operacyjnych ustalono, że tą osobą może być Zygmunt Sabatowski. 11.02.1982 na wniosek Wydz. Śledczy KWMO w Gdańsku Prokuratura Marynarki Wojennej w Gdyni przedstawiła Zygmunтови Sabatowskiemu zarzuty o to, że „w okresie od 15.12.1981 r. do 31.01.1982 r. w Gdańsku będąc członkiem NSZZ »Solidarność« którego działalność w czasie trwania stanu wojennego została zawieszona, nie odstąpił od udziału w tej działalności przez to, że współdziałając z (...) innymi osobami, zorganizował w domku jednorodzinny należącym do [innej osoby] w Gdańsku (...), w oparciu o urządzenia pochodzące z drukarni Zarządu Regionu NSZZ »Solidarność« w Gdańsku, w której był zatrudniony, pracownię poligraficzną, a następnie z innymi osobami w opisanym wyżej miejscu i czasie sporządzał drukiem pisma, których treść miała na celu osłabienie gotowości obronnej PRL oraz zawierała fałszywie wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”. 04.03.1982 śledztwo zakończono wniesieniem aktu oskarżenia wobec Zygmunta Sabatowskiego i trzem innym osobom. Treść aktu oskarżenia odpowiadała przedstawionym wcześniej zarzutom. Dodano, że we wskazanym okresie razem z innymi sporządził drukiem kilka tysięcy pism, m.in. „Solidarność” nr 63/1, odezwę zatytułowaną „Rodacy” i inne.

IPN Gd 013/88 (8492/III).

Akta Prokuratury Marynarki Wojennej w Gdyni (Pm.Śl.II 35/82) z nadzoru śledztwa prowadzonego 02.02.1982 do 04.03.1982 w sprawie Zygmunta Sabatowskiego i innych osób oskarżonych o działalność w NSZZ „Solidarność” oraz sporządzania nielegalnych wydawnictw. 11.02.1982 Śledztwo zakończono 04.03.1982 wniesieniem przez Prokuraturę Marynarki Wojennej w Gdyni aktu oskarżenia. Postanowieniem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni z 05.03.1982 sprawa Zygmunta Sabatowskiego i innych została skierowana do rozpoznania w trybie doraźnym.

IPN Gd 267/7456.

Akta sprawy karnej prowadzonej od 25.08.1982 do 27.12.1989 przez Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni w sprawie przeciwko Zygmunta Sabatowskiemu i innym osobom oskarżonym o działalność w NSZZ „Solidarność” oraz sporządzanie nielegalnych wydawnictw. Uznany winnym i skazany na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę dodatkową w postaci przepadku przedmiotów stanowiących dowody rzeczowe w sprawie wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni (Sm.W.143/82) z 25.08.1982. Okres tymczasowego aresztowania od 10.02.1982 został zaliczony na poczet kary. 28.08.1982 adwokat Zygmunta Sabatowskiego złożył rewizję nadzwyczajną do sądu Najwyższego Izby Wojskowej w Warszawie przez Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni. Wyrokiem Sądu Najwyższego Izby Wojskowej w Warszawie z 29.11.1982 w odniesieniu do Zygmunta Sabatowskiego z opisu popełnionego czynu wyeliminowano stwierdzenie o rozpowszechnianiu materiałów zawierających „fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny” przez co poprawiono kwalifikację prawną czynu. Tym samym, kara dla Zygmunta Sabatowskiego została złagodzona do 2 lat pozbawienia wolności. Postanowieniem Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy (Cs.149/83) z 14.07.1983 Zygmunta Sabatowski został warunkowo zwolniony z odbycia reszty kary pozbawienia wolności. Postanowieniem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni (SM.W.143/82) z 27.10.1989 nastąpiło zatarcie skazania Zygmunta Sabatowskiego.

IPN Gd 253/9375-9377.

Akta penitencjarne Zygmunta Sabatowskiego tymczasowo aresztowanego 11.02.1982 w Areszcie Śledczym w Gdańsku na mocy postanowienia Prokuratury Marynarki Wojennej w Gdyni (Pm.Śl.II.32/82) ze względu na podejrzenie, kontynuowania działalności w ramach NSZZ „Solidarność”. W związku z uznaniem Zygmunta Sabatowskiego winnym zarzucanych czynów i wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni (Sm.W. 143/82) z 25.08.1982 skazującym na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, 10.09.1982 został przeniesiony do Zakładu Karnego w Potulicach. Wyrokiem Sądu Najwyższego w Warszawie (Rw. 871/82) z 29.11.1982 kara została złagodzona do 2 lat pozbawienia wolności. Warunkowo zwolniony z więzienia na mocy postanowienia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego (Cs. 149/83) z 14.07.1983.

IPN By 165/89 (39/977).

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. „Klan” nr rej. 37004, dotycząca „operacyjnej ochrony” działalności NSZZ „Solidarność” w Gdańsku, prowadzona od 14.11.1980 do 10.11.1983 przez Wydz. III „A”/ V / Insp. 2 KWMO/WUSW w Gdańsku. 24.08.1982 przemianowana na „Związek”. Zygmunt Sabatowski figuruje w notatce służbowej z doniesienia TW pseud. „Cezar” z 28.11.1980, jako drukarz z Zakładów Graficznych w Gdańsku przyjęty do pracy w drukarni NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. W meldunku nr 5170 z 10.09.1982 znajduje się informacja o grupie 4 osób, która kontynuowała działalność związkową poprzez produkcję i kolportaż w województwie gdańskim nielegalnych wydawnictw, głównie pt. „Solidarność- Pismo Regionu Gdańskiego”. Grupę zlikwidowano 31.01.1982 aresztowaniem jej członków i zakwestionowaniem urządzeń poligraficznych. Członek grupy - Zygmunt Sabatowski - nr rej. 42633, został skazany wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni z 25.08.1982 na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Grupę rozpracowywano w ramach SOR krypt. „Sadyba” nr rej. 42303.

IPN Gd 003/166 t. 3, 17 (185/IV).

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. „Renesans” / „Mrowisko” nr rej. Gd 42220, prowadzona od 19.01.1982 do 04.05.1985 przez Wydz. III „A”, V, Insp. 2 KWMO/WUSW Gdańsk. Materiały zawierają założenia taktyki działań w stosunku do NSZZ „Solidarność” na terenie województwa gdańskiego w zakresie tworzenia nowych struktur związkowych. Zygmunt Sabatowski figuruje na liście osób pracujących w drukarni NSZZ „Solidarność”, jako maszynista offsetowy.

IPN Gd 003/176 (200/IV).

14.01.1986 został zarejestrowany przez Insp. 2 WUSW w Gdańsku pod numerem 53235 do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Gniazdo” nr rej. 48147, prowadzonej od 23.12.1983 do 04.07.1989. W dn. 20.02.1989 Zygmunta Sabatowskiego przerejestrowano do SOR krypt. „Ogniwo-2” nr rej. 58778, prowadzonej od 26.11.1988 przez Insp. 2 WUSW w Gdańsku. 20.10.1989 sprawę zakończono.

Materiały dotyczące SOR krypt. „Ogniwo-2” zniszczono 20.10.1989. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.

Akta kontrolne śledztwa dotyczącego wytwarzania, gromadzenia i rozpowszechniania na terenie Gdańska w latach 1985-1986 wydawnictw Regionalnej Komisji Koordynacyjnej, prowadzona przeciwko Zygmuntowi Sabatowskiemu i innym. Zygmunt Sabatowski został zatrzymany 09.01.1986 w czasie likwidacji nielegalnej bazy poligraficznej RKK Gdańsk przeprowadzonej przez Wydz. Śledczy WUSW w Gdańsku. Wraz z nim zatrzymano jego syna. Następnego dnia została również zatrzymana jego żona. 11.01.1986 na mocy postanowienia Prokuratury Rejonowej w Gdańsku (4Ds. 2/86) zostało wszczęte śledztwo powierzone do prowadzenia Wydz. Śledczemu WUSW w Gdańsku (1/86). Ww. przedstawiono zarzuty o to, że „w okresie od października 1985 roku do 9 stycznia 1986 roku w Gdańsku wraz z innymi osobami wziął udział w nielegalnym związku pod nazwą Regionalna Komisja Koordynacyjną drukująca nielegalne wydawnictwa tego związku, ulotki, oświadczenia i apele wzywające do wywołania niepokoju publicznego i podejmowania bezpośrednich akcji protestacyjnych” i zastosowano wobec niego areszt tymczasowy. Prokuratura Rejonowa w Gdańsku 19.05.1986 uzupełniła zarzuty wobec Zygmunta Sabatowskiego o to, że „nie posiadając wymaganego zezwolenia oraz wbrew przepisom Ustawy Prawo Dewizowe nabył od nieustalonych osób dolary USA”. Śledztwo zakończono 30.06.1986 wniesieniem przez Prokuraturę Rejonową w Gdańsku aktu oskarżenia.

IPN Gd 013/282 (8768/III).

Akta postępowania prokuratorskiego (4Ds.2/86) w sprawie „brania udziału w działalności nielegalnego związku pod nazwą »Regionalna Komisja Koordynacyjna« oraz wytwarzania nielegalnych wydawnictw tego związku oraz ich rozpowszechniania w celu wywołania związku oraz ich rozpowszechniania w celu wywołania niepokoju publicznego oraz podejmowania bezprawnych akcji protestacyjnych w okresie od lipca 1985 r. do 9 stycznia 1986 r. w Gdańsku przez Zygmunta Sabatowskiego i innych”. Śledztwo powierzono do prowadzenia Wydz. Śledczemu WUSW w Gdańsku. Zygmunt Sabatowski został przesłuchany 11.01.1986. Przyznał, że jako drukarz w Zakładach Graficznych w Gdańsku przyjął propozycję od nieznanego mężczyzny drukowania gazetek „Solidarności”. Tego samego dnia został tymczasowo aresztowany w Areszcie Śledczym w Gdańsku. 15.04.1986 na wniosek Wydz. Śledczego WUSW w Gdańsku uzupełniono zarzuty wobec Zygmunta Sabatowskiego o posiadanie z nielegalnych źródeł dolarów amerykańskich. Podczas przesłuchania 19.05.1986 odmówił składania wyjaśnień wobec przedstawionych zarzutów. Aktem sporządzonym 30.06.1986 przez Prokuraturę Rejonową w Gdańsku Zygmunt Sabatowski został oskarżony o to, że „w okresie od października 1985 r. do 9 stycznia 1986 r. w Gdańsku działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wziął udział w działalności nielegalnego związku pod nazwą tzw. Regionalna Komisja Koordynacyjna, drukując nielegalne wydawnictwa tego związku zawierające oświadczenia, odezwy i apele wzywające do podejmowania nielegalnych akcji protestacyjnych, zmierzających do wywołania niepokoju publicznego, przy czym czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia w okresie od 10 lutego 1982 r. do 14 lipca 1983 r. części kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni sygn. akt Sm.W.143/82 z dnia 25 sierpnia 1982 r. zmienionego wyrokiem Sądu Najwyższego Izby Wojskowej z dnia 10 lutego 1982 r.” oraz że „w okresie od 1984 r. do 9 stycznia 1986 r. w Gdańsku nie posiadając wymaganego zezwolenia oraz wbrew przepisom Ustawy Prawo Dewizowe nabył od nieustalonych osób dolary USA”.

IPN Gd 71/7.

Akta w sprawie karnej przeciwko Zygmunto-
Sabatowskiemu i innym osobom prowadzonej przez
Sąd Rejonowy w Gdańsku (III K. 1003/86) od
11.01.1986 do 10.12.1987. Postanowieniem Sądu
Rejonowego w Gdańsku (III K. 1003/86) z 30.07.1986
areszt tymczasowy wobec Zygmunta Sabatowskiego
został podtrzymany. Ponownie zażalenie w zakresie
stosowania aresztu tymczasowego, adwokat
Zygmunta Sabarowskiego wystosował 12.06.1986.
Postanowieniem Sądu Najwyższego w Warszawie (V
Ko 25/86) z 12.09.1986 postępowanie karne
prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gdańsku
przeciwko m.in. Zygmunto-
Sabatowskiemu zostało
umorzone oraz uchylono wobec niego areszt
tymczasowy. Postanowieniem Sądu Rejonowego w
Gdańsku (III Ko. 247/86) z 20.10.1986 zarządzono
przepadek dowodów rzeczowych w postaci
książeczek oszczędnościowych, ponieważ środki
pieniężne miały być pozyskane „dla celów nielegalnej
organizacji. tzw. Regionalnej Komisji
Koordynacyjnej”. 27.10.1986 Sabatowski złożył
odwołanie, w którym uzasadniał, że pogląd sądu o
gromadzeniu środków na rzecz Komisji był
„całkowicie bezpodstawny i zupełnie gołosłowny”.
Wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku z
10.12.1987 postępowanie wobec Zygmunta
Sabatowskiego zostało umorzone, a kosztami
obciążono Skarb Państwa. Równocześnie orzeczono
przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu
rzecowego w postaci książeczek
oszczędnościowych i dolarów.

IPN Gd 861/2 t. 1-4.

Akta Zygmunta Sabatowskiego tymczasowo
aresztowanego 11.01.1986 w Areszcie Śledczym w
Gdańsku na mocy postanowienia Prokuratury
Rejonowej w Gdańsku (4 Ds.2/86). 07.04.1986
postanowieniem Prokuratury Wojewódzkiej w
Gdańsku (Dsn 14/86/Gk/IV) areszt tymczasowy
wobec Zygmunta Sabatowskiego przedłużono ze
względu na nieukończone śledztwo. Postanowieniem
Sądu Najwyższego-Izby Karnej w Warszawie (V KO
25/86) areszt tymczasowy wobec Zygmunta
Sabatowskiego uchylono. Decyzję uzasadniono
dobrą opinią, jaką cieszył się w miejscu zamieszkania
i pracy, poprawnym zachowaniem w areszcie, a
także „postępującą normalizacją życia społecznego i
umacnianiem państwa socjalistycznego”. Areszt
opuścił 13.09.1986.

IPN Gd 897/38 (42/1245).

Akta sprawy karnej prowadzonej od 26.09.1985 do
10.09.1986 przez Sąd Rejonowy w Gdańsku (IV K.
381/86) przeciwko innym osobom podejrzany-
m o sporządzanie rozpowszechniania na terenie Gdańska
w okresie od września 1983 do września 1985
nielegalnych wydawnictw. Zygmunt Sabatowski
figuruje w notatce urzędowej sporządzonej w styczniu
1986 w WUSW w Gdańsku. Notatka dotyczy
przeszukania mieszkania jednego z podejrzanych,
podczas którego znaleziono m.in. notatki z
nazwiskami i adresami. Wśród nich było nazwisko
Zygmunta Sabatowskiego, skazanego 25.08.1983
wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni na karę
2 lat pozbawienia wolności za prowadzenie
„nielegalnej działalności w ramach podziemnych
struktur »Solidarności«”.

IPN Gd 112/46 t. 2.

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Alternatywa” nr rej. 48429, prowadzona od 13.02.1984 do 05.04.1990 przez Wydz. III/OKPP WUSW w Gdańsku, dotycząca wydawania nielegalnego pisma pt. „Homek” oraz ulotek sygnowanych przez Ruch Społeczeństwa Alternatywnego. W ramach sprawy rozpracowywano czołowych działaczy gdańskiego oddziału Ruchu „Wolność i Pokój”, „Ruchu Społeczeństwa Alternatywnego” i „Międzyzmiastówki Anarchistycznej”. Zygmunt Sabatowski figuruje w dołączonym do akt numerze 56 pisma „Nasz Czas- Niezależne Pismo Członków i Sympatyków NSZZ »Solidarność«” z 19.05.1986 w artykule „Więźniowie sumienia naszego regionu”. Znajduje się tam informacja o aresztowaniu Zygmunta Sabatowskiego 09.01.1986.

IPN Gd 0027/3842 t. 6 (19960/II).

Zygmunt Sabatowski zarejestrowany pod numerem 59531 od 23.10.1989 do 23.01.1990 pozostawał w zainteresowaniu Insp. 2 WUSW/Wydz. Studiów i Analiz w Gdańsku jako osoba zabezpieczona.

Materiały zostały zniszczone w Wydz. Studiów i Analiz WUSW w Gdańsku „we własnym zakresie”. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Dar prywatny ze zbioru Zofii i Zbigniewa Romaszewskich zawierający ankietę senackiej Komisji Praw Człowieka i Praworządności dotyczącą oceny funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości PRL w latach 1982-1989 wypełnioną przez Zygmunta Sabatowskiego. W ankiecie Zygmunt Sabatowski opisał sprawę III K 1003/86 prowadzoną od stycznia do września 1986 przez Sąd Rejonowy w Gdańsku w związku z udziałem w „nielegalnym związku” Regionalna Komisja Koordynacyjna. Postanowieniem Sądu Najwyższego z 12.09.1986 (V Ko 25/86) postępowanie umorzono na mocy amnestii. W związku ze sprawą Zygmunt Sabatowski był aresztowany od 09.01.1986 do 13.09.1986. W ankiecie zaznaczył, że w czasie przesłuchań miały miejsce próby zastraszania i wulgarne zachowanie funkcjonariuszy. W mieszkaniu przeprowadzono przeszukanie, podczas którego zakwestionowano dwie książeczki oszczędnościowe, które nie zostały zwrócone.

IPN BU 2831/516.

Zygmunt Sabatowski przechodzi w aktach tymczasowo aresztowanej innej osoby, podejrzanej o to, że w Gdańsku w okresie od 13.12.1981 do 31.01.1982 nie odstąpił od działalności w NSZZ „Solidarność”, ukrywał w swoim domu urządzenia i materiały poligraficzne oraz udzielał pomocy w sporządzaniu ulotek o treści antypaństwowej. Zygmunt Sabatowski figuruje w piśmie Zastępcy Szefa Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni (Sm.W.35/82/II) z 06.03.1982 do Dowódcy Kompanii Konwojowej KWMO w Gdańsku do wiadomości Naczelnika Aresztu Śledczego w Gdańsku z informacją o przesłaniu w załączeniu nakazów wydania na rozprawę czterech oskarżonych przebywających w Areszcie Śledczym w Gdańsku. Figuruje także w nakazie wydania oskarżonych z 06.08.1982.

IPN Gd 161/287 (38/784).

Na okres od 11.01.1986 do 11.01.1988 Wydz. Śledczy WUSW w Gdańsku wniósł zastrzeżenie wyjazdu za granicę do wszystkich krajów świata ze względu na trwające postępowanie przeciwko Zygmuntovi Sabatowskiemu. Zastrzeżenie zarejestrowane pod numerem GD 103/Z/86 odwołano 20.04.1988.

Wpis na podstawie zapisów kartotecznych i ZSKO.